

eStrategi 2011 – 2014

for Kongsbergregionen

«Sammen om bedre tjenester for brukerne»

SuksIT 28.01.2011

Innhold

1 Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn.....	3
1.2 Formål.....	3
1.3 Avgrensninger – prosessen videre.....	3
2 Rammebetingelser	4
2.1 Nasjonale og regionale føringer	4
2.2 Regional samhandling – roller og ansvar	4
2.3 Trender og grunnleggende antakelser	5
2.4 Måloppnåelse regional eStrategi 2005 – 2009.....	5
2.5 Dagens eStatus i Kongsbergregionen	5
2.6 Forutsetninger for å lykkes med IKT-samarbeidet.....	6
3 Felles tiltaksområder for kommunene.....	7
3.1 Tiltaksområde 1 Digital samhandling.....	7
3.1.1 Beskrivelse og begrunnelse.....	7
3.1.2 Mål for «Digital samhandling».....	7
3.2 Tiltaksområde 2 Digital kompetanse.....	8
3.2.1 Beskrivelse og begrunnelse	8
3.2.2 Mål for «Digital kompetanse».....	8
4 Fra strategi til handling	8

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Det pågår en digital revolusjon. Nye anvendelser av informasjons- og kommunikasjonsteknologi dukker opp nesten daglig. Internett har blitt en selvfølge og nettbanken har blitt vår daglige bankforbindelse. Innbyggerne har forventninger om at også offentlig sektor – herunder kommunene – skal tilby gode nettbaserte tjenester som gjør det mulig å få løst sine henvendelser til det offentlige på en enkel måte på nett.

Dagens teknologiutvikling gir store muligheter for å utvikle slike kommunale tjenester og på denne måte bidra til fornying og effektivisering av kommunal sektor. For at man skal lykkes med dette, kreves det at kommunene systematisk og over lengre tid revurderer etablerte måter å jobbe på.

Kommunene i Kongsbergregionen har siden 2005 samarbeidet på IKT-området. I 2010 etablerte kommunene et [permanent regionalt samarbeidsorgan for felles IKT-utvikling «SuksIT»](#). En av oppgavene til SuksIT er å utarbeide en ny regional eStrategi som beskriver kommunenes strategi for videre samarbeid på dette området.

1.2 Formål

Innbyggerne har krav på samme type tjenester uavhengig av hvilken kommune de bor i. Den teknologiske utviklingen kan føre til nye former for sosiale og regionale ulikheter og digitale klasseskiller der kommunegrensen er avgjørende. Den regionale eStrategien for Kongsbergregionen 2011 - 2014 skal legge til rette for en helhetlig og felles IKT-satsing i Kongsbergregionen, med følgende mål:

- Utnytte de muligheter IKT gir for utvikling og effektivisering av kommunenes tjenesteproduksjon
- Øke samhandlingen mellom kommunene for å tilby bedre tjenester for brukerne
- Felles satsning skal utløse merverdi både for den enkelte kommune og region som helhet

1.3 Avgrensninger – prosessen videre

eStrategien for Kongsbergregionen er delt i to: en strategisk del og en handlingsorientert del. Den strategiske delen er langsiktig og angir hva som er regionens og kommunenes felles satsingsområder innen IKT-området. Den handlingsorienterte delen er en separat plan som rulleres årlig, og som skal beskrive hvilke tiltak som alle eller noen av kommunene skal gjennomføre i fellesskap. Status for hva man oppnår i samarbeidet beskrives i halvårs- og årsrapporter fra Kongsbergregionen.

Parallelt med utarbeidelsen av regional eStrategi utarbeider de enkelte kommunene sin egen eKommunestrategi for samme periode. Det er viktig at arbeidet med de lokale eKommunestrategiene og den regionale eStrategien blir koordinert, slik at man ivaretar kommunenes behov for en helhetlig IKT-planlegging framover.

2 Rammebetingelser

2.1 Nasjonale og regionale føringer

Det ligger tydelige føringer fra sentrale myndigheter om at IKT skal være et sentralt hjelpemiddel for å oppnå viktige mål for fornying og videreutvikling av kommuneNorge. Blant mange og viktige dokumenter som beskriver mål og utfordringer i dette arbeidet kan nevnes:

- [eNorge 2009 «Det digitale spranget»](#)
- [Stortingsmelding 17 \(2006 - 2007\) "Eit informasjonssamfunn for alle"](#)
- [St.meld. nr. 19 \(2008-2009\) "Ei forvaltning for demokrati og fellesskap"](#)
- [KS eKommune 2012- lokal digital agenda](#)

Dokumentene gir klare signaler om at det på nasjonalt hold forventes at IKT skal bidra til:

- Bedre og mer tilgjengelige tjenester gjennom døgnåpen digital forvaltning
- At kontakten til kommunene primært skal skje digitalt («Digitalt førstevalg»)
- Høyere produktivitet, frigjøring av ressurser og økt velferd
- Ivaretagelse av personvernet
- Økt digital samhandling mellom kommuner og andre forvaltningsnivåer og næringsliv

[Kongsbergregionens styringsdokument for 2010 – 2021](#) beskriver mål og tiltak for det regionale samarbeidet innenfor en rekke områder. Det er viktig at den regionale eStrategien for 2011 – 2014 bidrar til å støtte opp om tiltaksområdene beskrevet i regionens overordnede styrings- og strategidokument.

2.2 Regional samhandling – roller og ansvar

Kommunene i Kongsbergregionen har selvstendig ansvar for finansiering, utvikling og implementering av egen eKommunestrategi, samt organisering av IKT området. Det regionale samarbeidsorganet for IKT strategi- og utvikling [«SuksIT»](#) skal være et koordinerende og rådgivende organ for kommunenes IKT-planlegging. SuksIT skal iverksette og koordinere vedtatte prosjekter på tvers av kommunene og være pådriver i forhold til enhetlig utvikling av regionen.

Den regionale eStrategien med tilhørende årlige tiltaksplaner skal sikre oppfølging av nasjonale føringer og bidra til realisering av nasjonale og regionale planer. Dette vil kunne gi regionen bedre muligheter til å påvirke utviklingen og å motta nødvendig nasjonal og regional finansiell støtte.

Regionale tiltaksområder skal der det er formålstjenlig også åpne opp for deltakelse og samarbeid utenfor Kongsbergregionen.

2.3 Trender og grunnleggende antakelser

Kommunene står overfor store utfordringer når det gjelder å oppretteholde tjenestetilbudet innen enkelte sektorer i årene framover. Utviklingen viser at det f.eks. innen helse- og omsorg vil være behov for en fordobling av antall årsverk i løpet av de neste 20 årene. [Samhandlingsreformen](#) vil også stille store krav til kommunene innen helse- og omsorgsområdet. Med tanke på at lønnsutgiftene i en kommune utgjør ca 70 – 75 % av totalbudsjettet, vil det kunne være store gevinster å hente knyttet til effektive arbeidsprosesser og bruk av smarte verktøy. Innsatsen videre må derfor gå fra fokus på IKT i administrasjonen til smart bruk av IKT i ute i tjenestene.

Kommuners IKT-budsjetter utgjør ca 3 % av totalbudsjettet. Ved å øke IKT-budsjettene noe og investere i IKT-løsninger som tilrettelegger for smart og effektiv tjenesteproduksjon, vil kommunene kunne være bedre rustet til å håndtere morgendagens utfordringer for å hente gevinster på andre områder.

Fornyng av offentlige tjenester gjennom økt bruk av produktivitetstverktøy vil utfordre dagens prosedyrer og arbeidsprosesser og med dette innebære økte krav til ansattes og lederes digitale kompetanse. Kommunen som arbeidsgiver vil også bli utfordret med tanke på utforming og tilrettelegging av nye typer arbeidsplasser med forventninger fra ansatte om å tilrettelegge for stimulering av kreativitet og belønning av innovasjon.

2.4 Måloppnåelse regional eStrategi 2005 – 2009

I forrige [regionale eStrategi for 2005 – 2009](#) var det definert tilsammen 24 mål fordelt på 6 ulike målområder. [En gjennomgang av måloppnåelsen](#) viser at man har realisert noen av målene, særlig innenfor målområdet «Bredbåndsutbygging, men at flere av målene ikke er realisert fullt ut.

Dette skyldes primært at mange av målene er formulert på en slik måte at det er vanskelig å måle graden av måloppnåelse. Sekundært skyldes dette at enkelte av målene som man skisserte i 2005 ikke lenger er relevante i 2010.

Erfaringer fra dette arbeidet viser at det kan være vanskelig å identifisere konkrete langsiktige mål innenfor IKT-området, og at man i regionens nye eStrategi derfor bør ha enda tydeligere og mer målbare mål.

2.5 Dagens eStatus i Kongsbergregionen

KS gjennomførte våren 2010 en undersøkelse i alle landets kommuner for å kartlegge kommunens status i arbeidet med fornyng av kommunal sektor ved hjelp av IKT. [Resultatet for kommunene i Kongsbergregionen viser at regionen](#) samlet sett ligger litt under landsgjennomsnittet.

En nærmere gjennomgang av resultatet viser at det absolutt er gode muligheter for å forbedre dette resultatet ganske raskt, og at korteste vei til å bli bedre er gjennom etablering av konkrete og regionale samarbeidsaktiviteter. De fleste av disse aktivitetene er beskrevet i neste kapittel «Felles tiltaksområder for kommunene i Kongsbergregionen».

2.6 Forutsetninger for å lykkes med IKT-samarbeidet

Arbeidet med å utvikle kommunene i den retning samfunnet og myndigheter ønsker i forhold til eKommuner, er krevende. Dette innbefatter organisatoriske, styringsmessige og teknologiske utfordringer. For å nå målene må det være et mer forpliktende samarbeid, og felles satsningsområder vil være viktige med tanke på å redusere innsatsmengden totalt i kombinasjon med hurtigere fremdrift for kommunene. Det forutsettes god forankring av dette samarbeidet i den enkelte kommunes politiske og administrative ledelse.

Myndighetene har en sentral rolle i å legge til rette for og påvirke måten IKT utvikles og tas i bruk på i samfunnet. [Direktoratet for Fornyning og IKT «DIFI»](#) skal bidra til en helhetlig og effektiv IKT-utvikling, slik at offentlige virksomheter kan samhandle elektronisk med innbyggere, næringsliv og med andre offentlige virksomheter. Et hovedmål er at IKT-utviklingen skal bli mer standardisert og koordinert og i større grad være basert på fellesløsninger. Det forutsettes at Kongsbergregionens og kommunenes IKT-arbeid er i tråd med dette standardiseringsarbeidet og med [nasjonale prinsipper om IKT-arkitektur](#) og i tråd med andre offentlige føringer og anbefalinger.

De respektive kommunene må sikre tilstrekkelige økonomiske rammebetingelser for å realisere målsettingene med sin eKommune-satsning. Samtidig må det etableres et sterkt fokus på realisering av gevinster, som kan komme i form av økonomisk, samfunnsmessig eller kvalitets- og omdømmemessig karakter. Kommunene i Kongsbergregionen har utarbeidet [felles gevinstmetodikk](#). Det forutsettes at denne metodikken anvendes i både lokale og regionale IKT-satsninger og tiltak.

Gjennom samarbeid og en felles IKT- satsing er det mulig å fornye kommunene i regionen i henhold til forventninger fra innbyggere, politikere og ansatte. Det er en krevende oppgave å gå fra ord til handling og se samarbeidet som et ledd i en mer langsiktig strategi som ikke alltid gir øyeblikkelige gevinster.

Forpliktelse om samarbeid mellom tjenesteområdene i kommunene er en nødvendig forutsetning for å realisere gevinstmulighetene som ligger i felles IKT-løsninger.

Nivået på samarbeid og graden av forpliktelse mellom tjenestene i kommunene skal legges til grunn for harmonisering av IKT-infrastrukturen i Kongsbergregionen. Dette kan f.eks gjelde etablering av felles IKT-løsninger for kommunal tjenesteproduksjon.

Der det åpenbart ligger gevinster i å harmonisere den tekniske infrastrukturen skal dette vurderes og etableres fortløpende.

Det forutsettes at det videre regionale samarbeidet om IKT strategi- og utvikling er i tråd med det som er beskrevet i [vedtatt samarbeidsavtale](#) og i [beskrivelsen av SuksIT](#).

3 Felles tiltaksområder for kommunene

3.1 Tiltaksområde 1 Digital samhandling

3.1.1 Beskrivelse og begrunnelse

Digital samhandling muliggjør bedre utnyttelse av ressurser, samarbeid om tjenesteproduksjon og leveranser, utveksling av erfaring, kompetanse og arbeidskraft. Digital samhandling forutsetter at kommunene har fokus på standardisering av IKT-arkitektur og gjenbruk av nasjonale og kommunale fellesløsninger. Digital samhandling vil i årene fremover være spesielt viktig innen områdene helse og sosial, pleie og omsorg, skole og utdanning.

3.1.2 Mål for «Digital samhandling»

Kommunene i Kongsbergregionen skal (punktene nedenfor er ikke i prioritert rekkefølge):

- a) Øke antall digitale tjenester rettet mot innbyggere, næringsliv og folkevalgte
- b) Øke bruken av nasjonale fellesløsninger som [MinID](#), [MinSide](#), [Altinn](#), Geodata, Folkeregister og Markedsplassen
- c) Realisere miljø- og samarbeidsgevinster gjennom utstrakt bruk av moderne IKT-baserte samarbeidsløsninger som muliggjør gjennomføring av videomøter m.m
- d) Samordne arbeidet med å etablere tilfredsstillende informasjonssikkerhet i kommunene
- e) Planlegge hensiktsmessig bruk av sosiale medier
- f) Tilrettelegge for og ta i bruk elektronisk meldingsutveksling i de kommunale pleie/omsorgs- og helsetjenestene gjennom tilkobling til [Norsk Helsenett](#)
- g) Kartlegge muligheten for og konsekvensen av å tilgjengeliggjøre kommunenes offentlige data, for gjenbruk i nye digitale løsninger rettet mot innbyggere, næringsliv og folkevalgte (<http://beta.data.norge.no>)
- h) Tilrettelegge for bruk av mobile løsninger i kommunal tjenesteproduksjon
- i) Samordne / harmonisere kommunenes IKT-infrastruktur for å muliggjøre felles tjenesteproduksjon
- j) Samarbeide om IKT-anskaffelser med målsetting om flest mulig felles og like systemer - i tråd med [felles regional rutine for IKT-anskaffelser](#) og kommunenes deltakelse i [BTV-samarbeidet](#) og med fokus på energi- og miljøvennlighet
- k) Samordne arbeidet med mottak av elektronisk faktura og gevinstrealisering knyttet til dette
- l) Etablere mal for planlegging av integrasjon mellom relevante IKT-løsninger som f.eks. integrasjon mellom sak/arkiv og fagsystemer

3.2 Tiltaksområde 2 Digital kompetanse

3.2.1 Beskrivelse og begrunnelse

Med digital kompetanse menes bruk av digitale verktøy og evnene til å ta i bruk og forstå de muligheter IKT-utviklingen gir. Bruk av IKT krever ny kompetanse på alle nivåer i kommunene. Lederne trenger strategisk IKT-kompetanse for å kunne planlegge og lede omstillingsprosesser og realisere gevinster.

Medarbeidere på alle nivåer trenger praktisk IKT-kompetanse for å kunne benytte IKT-løsningene på en fruktbar måte.

3.2.2 Mål for «Digital kompetanse»

Kommunene i Kongsbergregionen skal (punktene nedenfor er ikke i prioritert rekkefølge):

- Beskrive IKT- minimumskompetanse for alle kommunalt ansatte og etablere rutiner for kartlegging og oppfølging av dette
- Ta i bruk og eventuelt utvikle elæringsprogrammer der dette er hensiktsmessig
- Øke digital kompetanse hos ledere, ansatte og folkevalgte gjennom konkrete regionale opplæringsaktiviteter
- Tilrettelegge for etablering av regionale arenaer for økt kompetanse innen IKT-området

4 Fra strategi til handling

SuksIT skal årlig evaluere den regionale eStrategien samt utarbeide og revidere årlig handlingsplan – kalt eTiltaksplan. Den årlige eTiltaksplanen skal inneholde forslag til aktiviteter/prosjekter som støtter opp om de beskrevne målene i eStrategien. Arbeidet med eTiltaksplanen skal følge den årlige budsjettprosessen i kommunene og forslag til eTiltaksplan skal legges fram for rådmannsutvalget for godkjenning.

eTiltaksplanen skal inneholde følgende opplysninger:

- Navn på tiltak/aktivitet
- Beskrivelse av hvilket tiltaksområdet i strategien som tiltaket støtter opp om
- Kort beskrivelse av hvilke gevinster som kan oppnås – dvs. hvorfor man ønsker å iverksette tiltaket
- Kostnadsestimat og forslag til finansiering
- Forslag om prioritet – dvs. angivelse av gjennomføringsperiode

Prosjektene/tiltakene skal behandles i kommunene i henhold til gjeldende retningslinjer i kommunene. SuksIT utarbeider årlig statusrapport for prosjektene/tiltakene i eTiltaksplanen.

Alle prosjektene og tiltakene skal ha egne mandater og gjennomføres i henhold til vanlig prosjektmetodikk. Gjennomgang og fornyelse av arbeidsprosesser og en plan for gevinstrealisering er en forutsetning for anskaffelse og innføring av nye systemer og løsninger.